

«6D051700 – Инновациялық менеджмент» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған Дабылова Малика Исембайқызының «Инновациялық қызметтегі ЖОО-ы мен бизнес-ортаның іс-әрекетін ұйымдастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми

РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ШІКІРІ

р/н №	Өлшемшарттар	Өлшемшарттарға сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызу)	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме (ескертуді курсивпен көрсету)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: 1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірін көрсету); 2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауын көрсету); 3) диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.	Диссертациялық зерттеу тақырыбы Қазақстан Республикасының қазіргі ғылымды және инновацияны дамытуға бағытталған мемлекеттік саясатымен толық сәйкес келеді. Зерттеу мазмұны «Білім туралы» Заң, «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заң, сондай-ақ 2023–2029 жылдарға арналған жоғары білім мен ғылымды дамыту тұжырымдамасында айқындалған басымдықтарға негізделген. Сонымен қатар жұмыс ұлттық инновациялық жүйені дамыту, ғылыми нәтижелерді коммерцияландыру және ғылым–бизнес интеграциясын күшейту міндеттерімен үйлеседі. Зерттеу тақырыбы ғылымның заманауи даму бағыттарына – инновациялық экожүйелерді қалыптастыру, өңірлік инновациялық жүйелерді дамыту, технологиялық трансфер мен коммерцияландыру процестерін жетілдіру, сондай-ақ университеттердің кәсіпкерлік моделін дамыту үрдістеріне сәйкес келеді. Бұл бағыттар халықаралық ғылыми трендтермен де ұштасады. Жалпы алғанда, диссертациялық жұмыс тақырыбы Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағдарламалары мен ғылыми дамудың қазіргі басым бағыттарына толық сәйкес келеді және ұлттық инновациялық саясаттың стратегиялық міндеттерін жүзеге асыруға бағытталған.
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін <u>Қосады/қоспайды</u> , ал оның <u>маңыздылығы ашылған/ашылмаған</u> .	Диссертациялық жұмыстың ғылыми маңыздылығы инновациялық қызметті басқару саласындағы теориялық және қолданбалы мәселелерді шешуге бағытталған. Зерттеу инновациялық менеджмент теориясын дамытып, ЖОО мен бизнес-ортаның өзара іс-қимыл тетіктерін нақтылайды. Сонымен

			қатар, Қазақстан өңірлерінің инновациялық даму деңгейі талданып, олар топтастырылып, әр топқа арналған ұсынымдар әзірленген. Бұл өңірлік инновациялық саясатты жетілдіруге және ресурстарды тиімді пайдалануға негіз болады. Практикалық тұрғыда ЖОО мен бизнес ынтымақтастығын күшейтуге бағытталған ұсынымдар мен өңірлік басқару моделі ұсынылған. Жалпы, жұмыс инновациялық жүйелердің тиімділігін арттыруға елеулі ғылыми және қолданбалы үлес қосады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	Диссертациялық жұмыс ізденушінің зерттеуді жоғары деңгейде өз бетінше орындағанын көрсетеді. Автор тақырыптың өзектілігін негіздеп, мақсат-міндеттерді айқындап, әдіснаманы тандап, нәтижелерді дербес талдаған. Ұсынылған ғылыми нәтижелер мен өңірлік модель зерттеу мәселесін терең меңгергенін және ғылыми дербестігінің жоғары деңгейін дәлелдейді. Жұмыстың өз бетінше орындалу деңгейі жоғары деп бағаланады.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық зерттеудің өзектілігі қазіргі Қазақстанның инновациялық даму бағытымен, ғылым нәтижелерін коммерцияландыру және өңірлік инновациялық әлеуетті арттыру міндеттерімен тікелей байланысты. Автор ЖОО мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын күшейту қажеттілігін, сондай-ақ халықаралық инновациялық рейтингтердегі Қазақстанның позициясы мен өңірлер арасындағы даму теңсіздігін негізге алады. Ғылым мен жоғары білімді дамытудың мемлекеттік басымдықтарына сәйкес, зерттеу ұлттық инновациялық жүйенің тиімділігін арттыру тұрғысынан маңызды. Жалпы, диссертацияның өзектілігі толық және сенімді негізделген.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды; 2) ішінара айқындайды; 3) айқындамайды.	Диссертациялық жұмыстың мазмұны тандалған зерттеу тақырыбына толық сәйкес келеді және оның мәнін жан-жақты ашады. Жұмыстың құрылымы зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне сәйкес логикалық түрде қалыптастырылған. Теориялық, аналитикалық және қолданбалы бөлімдер өзара сабақтастықта қарастырылып, жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылын ұйымдастыру мәселесін кешенді зерттеуге бағытталған.

			Диссертацияда қарастырылған ғылыми мәселелер, пайдаланылған зерттеу әдістері, жүргізілген талдаулар мен ұсынылған ғылыми нәтижелер зерттеу тақырыбының мазмұнымен толық үйлеседі.
	4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:		Диссертациялық жұмыста қойылған зерттеу мақсаты мен міндеттері зерттеу нысаны мен пәнінің мазмұнына сәйкес айқындалған және жұмыстың ғылыми логикасымен үйлесімді байланысқан.
	1) сәйкес келеді;		Зерттеу барысында орындалған жұмыстардың мазмұны, алынған нәтижелер мен ұсынылған өңірлік модель диссертацияда белгіленген мақсат пен міндеттердің толық орындалғанын көрсетеді. Зерттеу мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына толық сәйкес келеді және оның мазмұнында дәйекті түрде көрініс тапқан.
	2) ішінара сәйкес келеді;		
	3) сәйкес келмейді.		
	4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан:		Диссертациялық жұмыстың құрылымы ішкі логика қағидатына сәйкес қалыптастырылған және оның барлық бөлімдері, тараулары мен ғылыми нәтижелері өзара тығыз байланысқан. Зерттеу барысында қойылған міндеттер диссертацияның әрбір бөлімінде дәйекті түрде шешіліп, келесі кезеңдегі зерттеулерге негіз болып отырған.
	1) толық байланысқан;		Бірінші бөлімде инновациялық қызметті басқарудың теориялық негіздері, жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара әрекеттесуінің заманауи тұжырымдамалары мен шетелдік тәжірибелер қарастырылған. Теориялық тұжырымдар мен халықаралық тәжірибелер кейінгі бөлімдерде талданып, үшінші бөлімде ұсынылған ұйымдастырушылық тетіктер мен өңірлік модельді әзірлеудің әдіснамалық негізін құрайды. Екінші бөлімде Қазақстан Республикасындағы инновациялық қызметтің қазіргі жағдайы жан-жақты талданып, өңірлердің инновациялық даму деңгейіндегі айырмашылықтар, олардың ерекшеліктері мен негізгі даму факторлары анықталған. Жүргізілген талдау нәтижелері үшінші бөлімде өңірлердің ерекшеліктерін ескере отырып әзірленген ұсынымдарда, жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастыруды басқарудың өңірлік моделінде көрініс тапқан.
	2) ішінара байланысқан;		
	3) байланыс жоқ.		

			Диссертацияның теориялық, талдамалық және қолданбалы бөлімдері бір-бірін толықтырып, зерттеу нәтижелерінің тұтастығын қамтамасыз етеді. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ғылыми ережелері толық логикалық байланысқан.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:	Диссертациялық жұмыста автор ұсынған ғылыми шешімдер мен әдістемелік тәсілдер ғылыми әдебиеттерде қалыптасқан теориялық көзқарастармен салыстырыла отырып негізделген. Зерттеу барысында инновациялық қызметті ұйымдастыру мен басқаруға қатысты әртүрлі ғылыми тұжырымдамаларға, жоғары оқу орындары мен бизнес құрылымдарының өзара әрекеттесу модельдеріне және инновациялық экожүйені дамыту тәжірибелеріне талдау жүргізілген. Автор ғылыми еңбектерде ұсынылған тәсілдердің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалай отырып, олардың Қазақстан Республикасының институционалдық және өңірлік ерекшеліктеріне толық сәйкес келе бермейтіндігін көрсеткен.
		1) сыни талдау бар;	
		2) талдау ішінара жүргізілген;	
		3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген;	
		4) талдау жоқ.	Зерттеуде өңірлердің инновациялық даму деңгейлеріндегі айырмашылықтарды ескеретін және жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастыруға бағытталған жаңа ғылыми шешімдер ұсынылған. Ұсынылған модель мен практикалық ұсынымдар халықаралық тәжірибеде қолданылатын тәсілдермен және қолданыстағы ғылыми зерттеулер нәтижелерімен салыстырылып, олардың ерекшеліктері мен артықшылықтары дәлелденген. Диссертациялық жұмыста автор ұсынған жаңа шешімдер бойынша сыни талдау жүргізілген және олардың ғылыми негізділігі жеткілікті деңгейде көрсетілген.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма?	Диссертацияда инновациялық қызметтегі жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастыру мәселелері бұрын зерттелген ғылыми бағытқа жатқанына қарамастан, автор тарапынан «инновациялық қызметті басқару» ұғымына авторлық анықтама берілген, өңірлердің инновациялық даму деңгейі бойынша кластерлік жіктеу жүргізілген, инновациялық қызметтегі ЖОО мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын жетілдіруге арналған ұсынымдар әзірленген және өңірлік басқару моделі ұсынылған.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	

			Сондықтан зерттеу нәтижелерінің ғылыми жаңалығы ішінара жаңа деңгейге сәйкес келеді.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма?	Диссертациялық жұмыста жасалған қорытындылар зерттеу барысында алынған теориялық және практикалық нәтижелердің логикалық жалғасы болып табылады және ғылыми жаңалығымен ерекшеленеді.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Зерттеу нәтижесінде инновациялық қызметті басқарудың мазмұны нақтыланып, жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылын ұйымдастырудың жаңа тәсілдері негізделген. Теориялық талдау нәтижесінде авторлық анықтама берілген, Қазақстан Республикасының өңірлерін инновациялық белсенділік деңгейі бойынша топтастыру, әрбір өңірлік топтың ерекшеліктеріне сәйкес ұсынымдар әзірлеу және жоғары оқу орындары мен бизнес құрылымдарының ынтымақтастығын жетілдіруге бағытталған ұйымдастырушылық шешімдерді ұсыну арқылы көрінеді. Зерттеу нәтижелерін тәжірибеде іске асыруға арналған өңірлік басқару моделінің әзірленуі диссертацияның маңызды жаңа қорытындыларының бірі болып табылады.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?	Диссертациялық жұмыста тұжырымдалған қорытындылар зерттеу тақырыбы бойынша жаңа ғылыми білім қалыптастырып, инновациялық қызметті ұйымдастыру мен басқару саласын дамытуға үлес қосатын толықтай жаңа ғылыми нәтижелер.
		1) толығымен жаңа;	Диссертациялық жұмыста ұсынылған нәтижелер техникалық немесе технологиялық емес, негізінен басқарушылық және ұйымдастырушылық-экономикалық шешімдер саласына жатады.
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	Автор инновациялық қызметтегі жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастырудың өңірлік моделін әзірлеп, өңірлерді инновациялық даму деңгейі бойынша кластерлеу негізінде жіктеген, сондай-ақ инновациялық қызметті жетілдіруге бағытталған ғылыми негізделген ұсынымдар ұсынған. Ұсынылған шешімдер белгілі ғылыми тұжырымдамаларды дамытуға негізделген және практикалық қолдану мүмкіндігімен ерекшеленеді. Осыған байланысты диссертациядағы басқарушылық және экономикалық шешімдер ішінара жаңа және жеткілікті дәрежеде негізделген.
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	

Handwritten signature

6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген</u> /негізделмеген (qualitative research (куолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Диссертациялық жұмыста тұжырымдалған негізгі қорытындылар ауқымды теориялық және эмпирикалық материалдарға негізделген. Зерттеудің ғылыми негізділігі Қазақстан Республикасы Ұлттық статистика бюросының ресми статистикалық деректеріне сүйену, өңірлердің инновациялық даму көрсеткіштерін кешенді талдау, DBSCAN алгоритмі негізінде кластерлік топтастыру жүргізу және STATA бағдарламасында орындалған панельдік әрі эконометриялық модельдеу нәтижелерін пайдалану арқылы дәлелденген. Жоғары оқу орындары, бизнес құрылымдары және басқа да мүдделі тараптар өкілдерімен жүргізілген сараптамалық сұхбаттар зерттеу нәтижелерін нақтылап, эмпирикалық дәлелдемелік базаны толықтырған. Диссертацияда ұсынылған ғылыми тұжырымдар бір ғана дереккөзге емес, әртүрлі зерттеу әдістері арқылы алынған нәтижелердің өзара сәйкестігіне негізделген. Теориялық талдау, статистикалық зерттеу, өңірлік бағалау және сапалық зерттеу нәтижелерінің үйлесуі қорытындылардың объективтілігі мен сенімділігін арттырады. Диссертациялық жұмыстың барлық негізгі қорытындылары ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерге негізделген деп бағалауға толық негіз бар.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет: 7.1 Ереже дәлелденді ме? 1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді; 5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес. 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) жоқ;	Автор қорғауға ұсынатын негізгі ережелер логикалық тұрғыдан тұжырымдалған және жүргізілген зерттеу нәтижелерімен расталады. 7.1. Қорғауға ұсынылған ережелер теориялық талдау нәтижелерімен, статистикалық талдаумен, өңірлердің инновациялық даму көрсеткіштерін кешенді талдау, DBSCAN алгоритмі негізінде кластерлік топтастыру жүргізу және STATA бағдарламасында орындалған панельдік әрі эконометриялық модельдеу нәтижелерін пайдалану арқылы дәлелденген. 7.2. Ұсынылған ережелер тривиалды емес. 7.3. Қорғауға ұсынылған негізгі ережелер диссертациялық зерттеу барысында алынған ғылыми нәтижелерге негізделген. Атап айтқанда, инновациялық қызметті басқарудың авторлық

		3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес. 7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ; 3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес. 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең 4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін тексеру мүмкін емес. 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ 3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	анықтамасы ұсынылған, өңірлердің инновациялық даму деңгейі бойынша кластерлік жіктелуі жүргізілген, жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылын жетілдіру бойынша деңгейлік ұсынымдар әзірленген және олардың өзара іс-қимылын ұйымдастырудың өңірлік басқару моделі ұсынылған. Сондықтан қорғауға шығарылған негізгі ережелер ғылыми жаңалық элементтерін қамтиды және жаңа деп бағаланады. 7.4. Диссертация нәтижелерінің қолдану аясы жоғары оқу орындарының, ғылыми ұйымдарының, бизнес құрылымдарының және инновациялық даму саласындағы мемлекеттік басқару органдарының қызметін қамтиды. Ұсыныстар мен басқару моделі инновациялық қызметті ұйымдастыру және басқару тиімділігін арттыруда пайдалануы мүмкін. 7.5. Зерттеудің негізгі ережелері мен нәтижелері автордың ғылыми жарияланымдарында апробациядан өтті.
8.	Дәйектілік қағидаты.	8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған:	Диссертациялық жұмыста қолданылған әдіснама зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне сәйкес таңдалып, жеткілікті деңгейде ғылыми тұрғыдан негізделген. Автор зерттеу мәселесін кешенді қарастыру мақсатында сандық және сапалық зерттеу әдістерін ұтымды үйлестіре қолданған. Әдіснамалық негіз ретінде инновациялық қызметті басқару саласындағы заманауи теориялық тұжырымдамалар, инновациялық жүйелер теориясы және Triple Helix тұжырымдамасы алынған, бұл зерттеудің теориялық-әдіснамалық базасының өзектілігін айғақтайды. Зерттеудің сандық кезеңінде Қазақстан Республикасы Ұлттық статистика бюросының ресми деректері негізінде өңірлердің инновациялық даму көрсеткіштеріне жан-жақты талдау жүргізілген. Өңірлердің инновациялық белсенділік деңгейін айқындау үшін DBSCAN кластерлеу алгоритмі қолданылып, өңірлердің типологиялық ерекшеліктерін анықтауға
	Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	1) ия;	
		2) жоқ.	

		мүмкіндік берілген. Сонымен қатар STATA бағдарламасы арқылы панельдік және эконометриялық модельдеу жүзеге асырылып, инновациялық қызмет көрсеткіштері арасындағы өзара байланыстар ғылыми тұрғыдан бағаланған. Сапалық зерттеу кезеңінде жоғары оқу орындары мен бизнес-орта өкілдерімен жүргізілген сұхбат нәтижелері ATLAS.ti бағдарламасында өңделіп, зерттеу объектісінің институционалдық ерекшеліктерін тереңірек ашуға мүмкіндік берген. Жалпы алғанда, диссертацияда қолданылған әдіснама нақты және жүйелі сипатталған, зерттеу міндеттеріне толық сәйкес келеді және алынған ғылыми нәтижелердің негізділігі мен сенімділігін қамтамасыз етеді.
	8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:	Диссертациялық зерттеудің нәтижелері заманауи цифрлық технологиялар мен деректерді өңдеудің ғылыми әдістерін қолдану негізінде алынған. Сандық талдау кезеңінде өңірлік көрсеткіштер бойынша STATA бағдарламасында эконометриялық және панельдік модельдер құрастырылған. Өңірлердің инновациялық даму деңгейін айқындау үшін DBSCAN кластерлеу алгоритмі пайдаланылып, нәтижелер визуализацияланған. Бастапқы деректерді өңдеу және салыстырмалы талдау Excel бағдарламасы арқылы жүзеге асырылған.
	1) ия;	Сапалық деректер ATLAS.ti бағдарламасында кодталып, тақырыптық талдау әдісі негізінде жүйеленген. Жалпы алғанда, қолданылған цифрлық әдістер мен бағдарламалық құралдар зерттеу нәтижелерінің объективтілігі мен сенімділігін арттырып, ғылыми тұжырымдардың негізділігін қамтамасыз етеді.
	2) жоқ.	
	8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер	Диссертациялық жұмыста қалыптастырылған теориялық тұжырымдар, модельдер және анықталған өзара байланыстар эмпирикалық зерттеу нәтижелерімен толық көлемде расталған. Зерттеу нәтижелерінің валидтілігі бірнеше дереккөздерді кешенді пайдалану және сандық әрі сапалық әдістерді үйлестіру арқылы қамтамасыз етілген.

	педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):	Инновациялық қызметті басқару және жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастыруға қатысты теориялық қағидалар өңірлік статистикалық деректерді талдау нәтижелерімен эмпирикалық түрде негізделген. DBSCAN кластерлік талдау нәтижелері өңірлер арасындағы елеулі дифференциацияны айқындап, сараланған басқару тәсілдерінің қажеттілігін дәлелдеген. STATA бағдарламасында орындалған эконометриялық және панельдік модельдеу инновациялық көрсеткіштер арасындағы өзара байланыстарды статистикалық тұрғыдан растауға мүмкіндік берген. Ал ATLAS.ti арқылы өңделген сапалық деректер сандық нәтижелерді толықтырып, алынған қорытындылардың тереңдігі мен практикалық мәнін күшейткен. Осылайша, теориялық және эмпирикалық нәтижелердің өзара сәйкестігі негізінде жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылын ұйымдастырудың өңірлік моделі ұсынылған. Жалпы алғанда, диссертацияда ұсынылған теориялық тұжырымдар мен модельдер эксперименттік және эмпирикалық деректермен жеткілікті деңгейде дәлелденіп, расталған.
	1) ия;	
	2) жок.	
	8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге <u>сілтемелермен расталған</u> /ішінара расталған / расталмаған.	Диссертациялық жұмыста келтірілген ғылыми тұжырымдар, қорытындылар мен ұсынымдар сенімді әрі өзекті отандық және шетелдік ғылыми дереккөздерге сүйене отырып негізделген. Автор зерттеу барысында инновациялық менеджмент, инновациялық экожүйелер, Triple Helix тұжырымдамасы, сондай-ақ жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылы мәселелеріне арналған кең ауқымды ғылыми әдебиеттерді пайдаланған. Теориялық негіздемені күшейту мақсатында Scopus және Web of Science дерекқорларына енгізілген, жоғары рейтингті халықаралық ғылыми журналдардағы жарияланымдарға сілтемелер жасалған. Сонымен қатар Қазақстан Республикасының заңнамалық және стратегиялық құжаттары, мемлекеттік бағдарламалар және Ұлттық статистика бюросының ресми деректері қолданылған.

			Жалпы алғанда, диссертациядағы маңызды ғылыми тұжырымдар сенімді әдебиеттермен жеткілікті деңгейде расталған.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті</u> /жеткіліксіз.	Диссертациялық жұмыста пайдаланылған әдебиеттер қоры зерттеу тақырыбының теориялық және практикалық аспектілерін ашуға жеткілікті деңгейде қамтылған. Әдебиеттер қатарында халықаралық рецензияланатын ғылыми басылымдар, Scopus және Web of Science дерекқорларында индекстелген мақалалар, халықаралық ұйымдардың аналитикалық есептері, Қазақстан Республикасының заңнамалық және стратегиялық құжаттары қамтылған. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуды қалыптастыру үшін жеткілікті деп бағаланады. Жұмыста барлығы 277 әдебиет көзі қамтылған, бұл зерттеудің ғылыми негізділігін және дереккөздік базасының жеткіліктілігін айғақтайды.
9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы:	Диссертациялық жұмыстың теориялық маңызы инновациялық менеджмент және жоғары оқу орындары мен бизнес-ортаның өзара іс-қимылын ұйымдастыру саласындағы ғылыми білімдерді толықтыруымен айқындалады. Зерттеу барысында инновациялық қызметті ұйымдастыруға қатысты қолданыстағы теориялық тәсілдер жүйеленіп, олардың Қазақстан Республикасының жағдайындағы ерекшеліктері нақтыланған. Жұмыс нәтижелері инновациялық қызметті басқару теориясын дамытуға, өңірлік инновациялық жүйелерді зерттеуге және университет–бизнес ынтымақтастығы мәселелерін ғылыми тұрғыдан тереңдетуге ықпал етеді. Жалпы алғанда, диссертациялық зерттеудің теориялық маңызы бар және ғылыми тұрғыдан негізделген.
		<u>1) бар;</u>	
		2) жоқ.	
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:	
		<u>1) ия;</u>	
		2) жоқ.	
			Диссертациялық жұмыстың практикалық маңызы жоғары және алынған нәтижелерді нақты қызмет салаларында қолдану мүмкіндігімен айқындалады. Зерттеу барысында әзірленген ұсынымдар жоғары оқу орындары мен бизнес-құрылымдардың инновациялық қызметін жетілдіруге, олардың өзара ынтымақтастығын нығайтуға және ғылыми нәтижелерді коммерцияландыру тиімділігін арттыруға бағытталған.

			Диссертация нәтижелерінің практикалық құндылығы олардың нақты ұйымдардың қызметіне енгізілуімен расталады. Атап айтқанда, әзірленген ұсынымдар өңірлік жоғары оқу орнының қызметінде және ІТ саласындағы кәсіпорынның тәжірибесінде қолдануға енгізілген. Сонымен қатар ұсынылған өңірлік модель мен практикалық ұсынымдар болашақта мемлекеттік басқару органдарының, жоғары оқу орындарының және бизнес-құрылымдардың инновациялық саясатты іске асыру қызметінде пайдаланылуы мүмкін. Зерттеу нәтижелері өңірлердің инновациялық даму ерекшеліктерін ескеретін басқарушылық шешімдер қабылдауға ғылыми-әдістемелік негіз қалыптастырады. Жалпы алғанда, диссертациялық жұмыстың практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма?	Диссертациялық жұмыста ұсынылған практикалық ұсынымдар ғылыми зерттеу нәтижелері негізінде әзірленген және ішінара жаңашылдық сипатымен ерекшеленеді.
		1) толығымен жаңа;	Ерекшелігі жоғары оқу орындары мен бизнес-құрылымдардың инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылын Қазақстан Республикасының өңірлік даму ерекшеліктерімен байланыстыра қарастыруында болып табылады.
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы:	Диссертациялық жұмыстың академиялық жазу сапасы жоғары деңгейде орындалған. Жұмыс ғылыми зерттеулерге қойылатын талаптарға сәйкес рәсімделіп, материалдың берілуінде жүйелілік пен дәйектілік сақталған. Диссертацияның бөлімдері мен тараулары өзара логикалық байланыста құрылып, зерттеу мәселесінің теориялық негіздерінен бастап практикалық нәтижелеріне дейін бірізді түрде баяндалған. Автор ғылыми терминологияны орынды қолданып, негізгі ұғымдарды бізмәнді және дәйекті түрде пайдаланған. Зерттеу нәтижелері ғылыми тіл нормаларына сәйкес түсінікті баяндалып, тұжырымдар мен қорытындылар нақты дәлелдермен негізделген. Мәтінде артық қайталаулар байқалмайды, ғылыми ойдың берілуі бірізділігімен ерекшеленеді.
		1) жоғары;	
		2) орташа;	
		3) орташадан төмен;	
		4) төмен.	

			Диссертацияда кестелер, суреттер, диаграммалар және қосымшалар зерттеу нәтижелерін көрнекі түрде көрсету мақсатында тиімді пайдаланылған. Сілтемелерді рәсімдеу, әдебиеттер тізімін құрастыру және ғылыми аппаратты пайдалану академиялық жазу талаптарына сәйкес орындалған. Диссертациялық жұмыстың академиялық жазу мәдениеті жоғары деңгейде.
11.	Диссертацияға ескертулер	1. Кейбір кестелер мен суреттерге берілген түсіндірмелерді мазмұндық тұрғыдан толықтыру жұмыстың ғылыми нәтижелерін неғұрлым айқын көрсетуге ықпал етер еді. 2. Диссертация мәтінінде жекелеген бөлімдер бойынша кейбір редакциялық сипаттағы түзетулер енгізу жұмыстың рәсімделу сапасын одан әрі жақсарту түсер еді.	
12.	Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми деңгейі (диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерделейді)	Докторанттың жарияланған ғылыми мақалалары зерттеу тақырыбының негізгі бағыттарын толық қамтиды және диссертациялық жұмыстың ғылыми нәтижелерімен мазмұндық тұрғыдан тығыз байланысты. Жарияланымдарда жоғары оқу орындары мен бизнес-құрылымдардың инновациялық қызметтегі өзара іс-қимылы, инновациялық қызметті басқару тетіктері, өңірлік инновациялық даму мәселелері және университет–бизнес ынтымақтастығын жетілдіру жолдары ғылыми тұрғыдан қарастырылған. Диссертациялық зерттеудің негізгі нәтижелері халықаралық Scopus дерекқорына енгізілген 4 ғылыми мақалада жарияланған. Докторанттың жарияланымдары халықаралық талаптарға сәйкес рецензияланатын ғылыми басылымдарда жарық көрген және зерттеу нәтижелерінің өзектілігін, ғылыми жаңалығын және практикалық маңыздылығын растайды. Докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша жарияланған мақалаларының ғылыми деңгейі жоғары.	
13.	Ресми рецензенттің шешімі (осы Үлгі ереженің 28-тармағына сәйкес)	Дабылова Малика Исембаевнаның «Инновациялық қызметтегі ЖОО-ы мен бизнес-ортаның іс-әрекетін ұйымдастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін жазылатын диссертацияларға қойылатын талаптарды реттейтін «Дәрежелер беру ережелерінің» 2-тарауына толық сәйкес келеді. Диссертациялық жұмысты және зерттеу тақырыбы бойынша жарияланған еңбектерді сараптау нәтижелеріне сүйене отырып, автордың «6D051700 – Инновациялық менеджмент» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуға лайық деп есептеймін.	

Ресми рецензент:

**Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,
«Менеджмент» кафедрасының
PhD, қауымдастырылған профессоры**

Д.М.Мухияева

